

16. oktober 2025

UKA2025/63

Uunga siunnersuut: Paasissutissanik qarasaasiatigut suliarinnittarfinnik angisuunik Kalaallit Nunaannut inissiinissaq nunani tamalaani ingerlatseqatigiiffinnut pilerinartunngortinniarlugu naalakkersuinikkut suliniutinik sunik aallartitsisoqarsinnaanera pillugu nassuiaasioqqullugit Naalakkersuisut peqqunneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat 1. januar 2027-utinnagu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jørgen Rosbach, Demokraatit)

Siumut sinnerlugu Inatsisartuni ilaasortaq Jørgen Rosbach, Demokraatit paasissutissanik qarasaasiatigut suliarinnittarfinnik angisuumik Kalaalliut Nunaannut inissiinissaq pillugu nassuiaasiortoqarnissaannik siunnersuuteqarneranut qujarusuppugut.

Siumut isumaqarpoq, Nunarput tapiissutinik tunngaveqarnerulluni ingerlassanngitsoq. Pisuussutivut, sulisinnaassuserput periarfissallu nutaat soorlu qarasaasiaqarfinnik pilersitsinissamik eqqarsarnerit atorlugit inuit inuussutissarsiornerlu nukittorsarneqassapput ineriartorlutillu ilungersuutiginerusariaqaripput.

Nunarput allanit aningaasalersorneqaannarluni isumalluuteqarlunilu ingerlaannassanngilaq. Siunissarput nammineq aqullugu ilusilersussagipput Siumut isumaqarpoq, aamma aningaasarsiornerup nukittuumik inissisimanissaa pingaaruteqarluinnartuummat. Nammineq pisuussutivut, sulisinnaassuserput toqqakkavullu tunngavigalugit aningaasarsiornerup ineriartorneq ingerlanneqassaaq.

Siumut aningaasarsiornermut politiki aqqutigalugu namminiussuseqarnitsinnik nukittorsaalluni ingerlatsiumavoq, tapiissutit isumalluutigineqarnerat millisarlugu sumiiffinnilu naleqarnerulersitsineq aningaasarsiornerlu nukittorsarlugit. Siumut isumaqarpoq, aningaasaqarnikkut kiffaanngissuseqarneq tassaasoq politikikkut kiffaanngissuseqarnermut aqqut.

Qarasaasianik attaveqaatinillu suliffeqarfiit imaluunniit ilinniarfiit nunarsuarmiunut unammillersinnaasut pilersinneqarnissaat Siumup anguniagaraa.

Teknologii kikkunnut tamanut nutaanik periarfissiisarpoo, aamma inuiaqatigiinnut amerlanngikkaluartunut. Suliffeqarfiit teknologimik tunngaveqartunik aallartitsisut sumiluunniit pilersinneqarsinnaassapput, aamma nunaqarfinni.

Siumup pingaartitaa aammalu anguniagaasa ilaat matumani siunnersuuteqartup saqqummiussai, tassa datacenterinik pilersitsisinnaaneq pillugu periarfissat misissorneqarnissaat pillugu, mingutsitsinngitsunik nukissiuutit atorlugit isertitaqarfiusinnaasutut isigalugit suliniarnerit pisariaqartut Siumup isumaqatigaa.

Siumup paasinninnera malillugulu pingaarutilerujussuuvoq paasissallugu una suliniut marloqiusamik suliaassaasinnaammat.

Siullertut Naalakkersuinikkut qarasaasiaqarfissuarnut tunngasunik (datacenter) suliniuteqassappata siullertut nukissiuutit mingutsitsinngitsut naammattut piginissaannik suliaqarnissaq.

Aappaattut ingerlatseqatigiiffissuit nunatsinni qarasaasiaqarfissuarnik (datacenter) pilersitsinissamik toqqaannartumik oqaloqatiginerisigut pilerisaarneqarnerisigullu timitaliinissaq aatsaat pisinnaasoq.

Siumummi isumaqarpoq misissuisaqattaarnerit arlallit ingerlattaqattaarsinnaaqaagut kisiannili suliaasaq pingaarnerpaaq tassaasariaqarpoq, assersuutigalugu Microsoft allalluunniit qarasaasiaqarfinnik ingerlatsisut toqqaannaq oqaloqatiginissaannut nunatsinni pilersinneqarsinnaasunik suliniarnerit ingerlanneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisunut suliaqalutik ingerlatsissasut. Taannalu soorlu qulaani oqaatigisarput tunngavigalugu aatsaat pisinnaavoq nukissiuutit mingutsitsinngitsut, soorlu Siumup tapersersugaa Tasersiamik Tarsartuup tasiatut ittunik, suliniutinik pilersitsinerit piviusunngoreerpata.

Siumumiit isumaqarpugut siunnersuut immini ajunngitsoq kisiannili misissuisaqattaarnerit ilumut pissusissamisoornersut nalilersorneqartariaqartut, taamaakkaluartoq siunnersuuteqartup qulequtsiussaa kiisalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ilanngullugit ataatsimiisitaliami sammineqartariaqartut.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut aammalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ilanngullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqipparput.

Qujanaq.

Erik Jensen, Siumut